

Csokonai versek

A Magánossághoz Áldott Magánosság, jövel! ragadj el Álmodba most is engemet; Ha mások elhagyának is, ne hagyj el, Ringasd öledbe lelkemet! Öröm nekem, hogy lakhelyedbe szálltam; Hogy itt Kisasszondon reád találtam. E helybe andalogni jó, E hely poetának való. Itt a magános völgybe és cserében Megfrisselő árnyék fedez, A csonka gyertyányok mohos tövében A tiszta forrás csergedez. Két hegy között a tónak és pataknak Nimfái kákasátorokba lagnak; S csak akkor úsznak ök elő, Ha erre bölcs s poeta jó. A lenge hold halkal világosítja A szöke bikkfák oldalát, Estvéli hús álommal elborítja A csendes éjnek angyalát. Szelíd Magánosság! az ily helyekbe Gyönyörködöl s mulatsz te; ah, ezekbe Gyakran vezess be engemet, Nyugtadni lankadt lelkemet. Te a királyok udvarát kerülöd, Kerülöd a kastélyokat; S ha bévétödsz is, zsibbadozva szülőd Ott a fogvasztó gondokat. A félelem s bű a vad únalommal - Csatáznak ott a tiszta nyugalommal. A nagy világ jótétedet Nem tudja s útál tégedet. Ohajtoz a fősvény, de gyötrellemmel Goromba lelkét bünteted; A nagyravágyót kérkedő hiszemmel A lárna közzé kergeted. Futsz a csatázó trombiták szavától, Futsz a zsiibongó városok falától: Honnyod csupán az érező Szív és szelíd falu s mező. Mentsvára a magán szomorkodónak Csak a te szent erődbe van, Hol biztatásit titkos égi szónak Hallhatja a boldogtalan. Te azt, ki megvetette a világot, Vagy akinek már ez nyakára hágott, Kiséred és apolgotod; Magát magával biztatod.	Te szülőd a virtust, csupán te tetted Naggyá az olyan bölcseket, Kiknek határtalanra terjegetted Testekbe kisded lelkeket. Tebenned úgy csap a poeta széjjel, Mint a sebes villám setétes éjjel; Midőn terem új dolgokat S a semmiből világokat. Óh, kedves istenasszony! én is érted Gyakorta mint sohajtozom, Mert szívemet baráti módra érted, Midőn veled gondolkozom. Ártatlanul kecsgetetel magadba, Hív vagy, nem úgy, mint a mai Színes világ barátaí. Lám, mely zavart lármák között forognak A büszke lelkek napjai, Köröl kövekre görgenek, zajognak, Mint Rajna bukkánásai. - De ránk mikor szent fátyolid vonúlnak, Mint éji harmat, napjaink lehűllnak, Tisztán, magába, csendesen: Élünk, kimúlunk édesen. Sőt akkor is, mikor szemem világán Vak kárpitot szó a halál: Ott a magánosság setét világán Béhúllt szemem reád talál. Siromba csak te fogsz alá követni, A nemtudás kietlenén vezetni: Te lészel, ah! a sírhalom Völgyén is őrzőangyalom. Áldott Magánosság! öledbe ejtem Ottan utólsó könnyemet, Végetlen álmaidba elfelejtem Világi szenvedésemet. Áldott Magánosság! te légy barátom, Mikor csak a sír lesz örök sajátom. De ez napom mikor jön el? Áldott Magánosság, jövel!	A tihanyi ekhóhoz Óh, Tihannak rijjadó leánya! Szállj ki szent hegyed közül. Ím, kit a sors eddig annyit hánya, Partod ellenébe ül. Itt a halvány holdnak fényén Jajgat és sír elpusztúlt reményén Egy magános árva szív. Egy magános árva szív. Míg azok, kik bűt, bajt nem szenvednek A boldogság karjain, Vigadoznak a kies Fürednek Kútfején és partjain; Addig én itt sírva sírok. És te, Nimfá! amit én nem bírok, Verd ki zengő bérceден. Verd ki zengő bérceден. Zordon erők, durva bércek, szírtok! Harsogjátok jajjaim! Tik talám több érezéssel bírtok, Mintsem embertársaim, Kik keblekből számkivetnek És magok közt csúfira emlegetnek Egy szegény boldogtalan. Egy szegény boldogtalan. Akik hajdan jó barátim voltak Még felköltek ellenem, Üldözőim pártjához hajoltak: Oh! miket kell érzennem, Amidőn már ök is végre Úgy rohannak rám, mint ellenségre, Bár hozzájuk hív valék. Bár hozzájuk hív valék. Nincsen, aki lelkem vigasztalja, Oly barátim nincsenek; Vállat rándít, aki sorsom hallja; Már elhagytak mindenek. Nincsen szív az emberekbe: Hadd öntsem ki hát vaskebletekre Szívem bús panasszait. Szívem bús panasszait. Lilla is, ki bennem a reménynek Még egy élesztője volt, Jaj, Lillám is a tiran törvénynek S a szokásnak meghódolt. Hogy vagy most te, áldott lélek? Én ugyan már elhagyatva élek A tenger kínok között. A tenger kínok között.	Óh, van-é még egy erémi szállás, Régi barlang, szent fedél, Melyben egy bölcs csendes nyugtot, hálást E setét hegyekben lél? Hol csak egy kő lenne párna, Hol sem ember, sem madár nem járna, Mely megháborítana. Mely megháborítana. Abban, gondolom, hogy semmi jussal Ellenkezni nem fogok, Hogyha én egy megvetett virtussal Itt egy kőben helyt fogok, S e szigetnek egy szögében, Mint egy Russzó Ermenonvillében, Ember és polgár leszek. Ember és polgár leszek. Itt tanulom rejtek érdememmel Ébresztgetni lelkemet. A természet majd az értrelemmel Bölcsőbbé tesz engemet. Távol itt, egy más világban, Egy nem esmért szent magánosságban Könnyezem le napjaim. Könnyezem le napjaim. Itt halok meg. E setét erdőben A szomszéd pór eltemet. Majd talám a boldogabb időben Fellelik sírhelyemet: S amely fának sátorában Áll együgyű sírhalmom magában, Szent lesz tisztelt hamvamért. Szent lesz tisztelt hamvamért.	A Reményhez Földiekkel játszó Égi tünemény, Istenségnek látszó Csalfa, vak Remény! Kit teremt magának A boldogtalan, S mint védangyalának, Bókol úntalan. Sima száddal mit kecsegtetsz? Mért nevensz felém? Kétes kedvet mért csepegtetsz Még most is belém? Csak maradj magadnak! Biztatóm valál; Hittem szép szavadnak: Mégis megcsalál. Kertem nárcisokkal Végig ültetéd; Csörgő patakokkal Fáim éltetéd; Rám ezer virággal Szórtad a tavaszt S égi boldogsággal Fűszerezted azt. Gondolatim minden reggel, Mint a fürge méh, Repkedtek a friss meleggel Rózsáim felé. Egy híjját esmértem Örömmnek még: Lilla szívét kértem; S megadá az ég. Jaj, de friss rózsáim Elhervadtanak; Forrásim, zöld fáim Kiszáradtanak; Tavaszom, vígságom Téli búra vált; Régi jó világom Méltatlanra szállt. Óh! csak Lillát hagyta volna Csak magát nekem: Most panasza nem hajolna Gyászos énekem. Karja közt a búkat Elfelejténém, S a gyöngykoszorúkat Nem irigyleném.	Hagyj el, óh Reménység! Hagyj el engemet; Mert ez a keménység Úgvis eltemet. Érzem: e kétségbe Volt erőm elhagy, Fáradt lelkem égbe, Testem földbe vágy. Nékem már a rét hímetlen, A mező kisült, A zengő liget kietlen, A nap éjre dült. Bájoló lágy trillák! Tarka képzetek! Kedv! Remények! Lillák! Isten véletek!
--	--	--	---	--	--